

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre III](#)[Item Mythologia, Francfort, 1581 - III, 02 : De Styge](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - III, 02 : De Styge

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Francfort, 1581 - X \[20\] : De fluminibus inferorum](#)

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre III

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - III, 02 : De Styge](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre III

[Mythologie, Paris, 1627 - III, 03 : De Styx](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre III

[Mythologie, Lyon, 1612 - III, 02 : De Styx](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener Digitalisierungszentrum (MDZ).

Présentation du document

PublicationFrancfort, André Wechel, 1581

ExemplaireRegensburg (Allemagne), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307

Formatin-8

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 194-198

Du monde

Toponymes [Styx \(fleuve/rivière\)](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 28/04/2023

comparare, ut recordatio præteriti temporis quàm maximè animos nostros ob innocentiam & integritatem confoletur in morte, & intrepidus ad omnem iudicium seueritatem nos perducatur. sub his enim fabulis omnes morituri hominis cogitationes exprimuntur. At nunc dicamus de Styge.

De Styge. CAP. II.

STYX item inferorum fluius post Acherontem ad inferos accessuris se offert, quam alij ex alijs parentibus ortam crediderunt. Nam Hesiodus in Theogonia ex Oceano natam esse Stygem tradidit in his;

δὴν πρὸ ἑσπερίων ἀφ' ἑσπερίων ἢ κλυτὰ δ' ὤματα γαίῃ
 πρὸς βυττατὰ ἰόσφιν δὲ θάων κλυτὰ δ' ὤματα γαίῃ
 μακρῆσι πίτρησι κατηριφί· ἀμφὶ δὲ πάντα
 κίος ἐπ' ἄργυροῖσι πρὸς ἕρανόν ἱστῆρικται.

Styx graui, Oceani restus de femine nata:

Qua procul à superis colit alta palatia, longis

Marmoribus suffulta: tenens utrinque columna

Argento è puro, & cælum firmantur ad ipsam.

Atque Pausanias in Artadicis hanc ipsam fuisse etiam Linij poetæ opinionem scribit. Alij Achetontis, alij Terræ fuisse filiam crediderunt. Apollodorus Grammaticus è petra quadam apud inferos Stygem effluere inquit libro primo; τὸ δὲ τῆς στυγὸς ὕδωρ ἐκ πίτρησι ἐκ τῆς εἰς: *Stygis enim aqua è petra apud inferos fluit.* Hanc Pallanti quidam nupsisse arbitrati sunt, quidam Pirati, ut ait Pausanias, cui peperit Hydram. habuit filiam Victoriam ex Acheronte parte, ut tradiderunt nonnulli, cum huius filiz, Victoria, Vis, Robur, Zelusque Ioui aduersus Titanas opem tulissent, illi nobilitatem hanc & dignitatem Iupiter concessit, ut sanctissimum iusurandum per Stygem Dij haberent: quod testatur Hom. lib. 5. Odyss.

ἴστω τῶν τόδε γαῖα, καὶ ἕρανός τε δῖος ὑπὲρβιν,
 καὶ τὸ κατὰ βόμβων στυγὸς ὕδωρ, ὅστι μάλιστα
 ὄρκος δ' ἀνότατος ἐστὶ πῖλῃ μακάρων θεοῖσι.

Hoc scias & tellus, & vasti sidera mundi,

Quaque Stygis de fonte fluit venerabilis unda,

Qua iuramentum est superis, numenq; beati.

Sic etiam Apollonius in lib. 2. Irim per Stygiam aquam intantem introducit;

Sic

Sic ait & Stygiam iuravit protinus undam,
Qua superis veneranda Deum, quam fallere terror.

Fingebant antiqui Victoriā huius filiam quidem feminam esse super globo altero pede stantem, sed non alatam, tāquam lubricam; cui primus alas addidisse dicitur pater Bupalus & Athenidis, cum alij dicant Aglaophontem pictorem istud primum fecisse, alij Pergamenium Carystium. Erat iis illa pœna proposita, qui per aquā Stygiam peierassent, ut per quoddam temporis spatium ab epulis Deorum abstinerent, & ab omni Deorum consuetudine, ut testatur Hesiodus in Theog.

ὃ δὲ μὲν ἐκ πύργου προΐει, μέγα πῆμα θεοῖσιν.
ὅς κεν τιῶν ἐπίορμον ἀπολέσσει ἐπιμόραυ
ἀθανάτων, αἰχμητὴς κάρη νειρόετος ὀλύμπου,
κῆρυξ ἠήτορμος τετραλασμίνον εἰς ἑαυτὸν
ἢ δὲ ποτ' ἀμφοσίνεσσι καὶ νικταροσ ἔρχεσθε ἄλαστον
βροσίοσ, ἀλλὰ τε κέσθε ἀνάπλοστοσ καὶ ἀναπλοσ
κρατοῖσ ὡσ λυχάσασι, κακὸν δ' ἐπὶ κῶμα κελύπῃ.
αὐτὰρ ἐπὶ λυχάσασ τελέσῃ μέσασ εἰς ἑαυτὸν,
ἄλλοσ δ' ἢ ἄλλοσ δέχεσθε χαλεπὸσ τασ ἀλλοσ.
ἰσνάσσεσ δὲ θεῶν ἀπομείρεσασ αἰὲσ ἰόστων,
ἢ δὲ ποτ' ἐσ βροχῶ ἐπιμίσγασθε, ἢ δὲ ἐπὶ δ' αὐτὰσ
ἰσνάσαστ' ἴσασ. δ' αὐτὰρ δ' ἐπιμίσγασθε αὐτῶσ
ἐρίασ ἀθανάτων, οἱ ὀλύμπια δέματ' ἴχασσι.
ταῖστάρ ἴσασ ἰσνάσσεσ θεοῖσ στυγῶσ ἀφείρεσ ἢ δ' ὄσρ.
Supplicium superis de petra profuit unda,
Quam si quis Divinum superiorum peieret, horum
Quem domum incolitur pracelsa uivalis Olympi,
Bus semas iacet infelix ex ordine menses:
Nectare & Ambrosia simul abstinet, inq; grabato
Decumbit mutus, oppressus membra veterno.
At tibi per longum morbum tolerauerit annum,
Tum grauiora manent miserum certamina semper,
Ille nouem procul à Diuin depellitur annos:
Cunctis rotidem Diuorumq; abstinet, idem
Cum superis pariter conuiuia nulla frequentat,
Præstima conditio decimo cui redditur anno.
Tantum honor Stygiis iuratis additur undis.

Tum idem poeta declarauit qui ritus in Deorum iuramentis seruaretur, dicitque Irim poculum aqua Stygia plenum mem-

ITIS
potis quam marini
gignam conuolent
cum ferocitatem nos
ritu hominis cogi
de Styge.

leherontem ad info
lis parentibus ortam
omnia ex Oceano na

ETN VAI
ETN

nata:
a. longi
re columba
ad spiam.

fuisse etiam Lind
thj Terræ fuisse fi
nicus è petra qua
thro primo. ri A
ras enim aqua i
fidam nuptiis ubi
cui peperit Hydram.
patre, ut tradidit
lobur, Zethoque Iou
bilizatem hanc & o
am iustitiam per
lib. 5. Odyss.

aptis,
mizone

ndi,
bilis unda,
h. beatu
gram aquam iust

cientibus Diis afferre solitam, cum Iupiter ita iuberet, ut est in his carminibus:

καὶ ῥ' ὄσπερ ἔδύθηται ὀλύμπια δώματ' ἐχέουσα,
 χθρὸς δ' ἔτι τ' ἱερὸν ἐπιμύθεον μίρον ὄρουσ' ἐπὶ κρημνῶν,
 πηλοῦσ' ἐν χροστέῃ προχέου πολυώνυμον ὕδωρ
 ψυχρὸν, ὃ τ' ἐκ πίττης κρημλίσθηται ἠλιβάτοιο
 ὕψιλης, πηλὸν δ' ὑπὸ χθονὸς ὄρουσ' ἴκε
 ἐξ ἱερῆ ποταμοῖο βίβ' ἀπὸ νύκτα μάλα κεν
 ἐκιστοῖο κίρας' ἑκατάκι δ' ἐπὶ μαῖρα δίδασσε.
*Cum quis de superis mendacia dixerit, Irim
 Iupiter afferre hinc iuramentum sibi mandat
 Aurato in cyatho lympham, celeberrima sensim
 Qua fluit ἐπετρα, & paulatim labitur alta.
 Sub terrâ fluit, & tenebras per noctu opaca
 Flumine de sacro: cornu maris Atlantis.*

Nam decima Oceani pars est Styx ipsa profundâ.

Alij honorem illum datum fuisse Stygi dixerunt, quia coniurantium Deorum aduersus Iouem, cum illum vincere voluerunt, insidias patefecerit, ut sensit Isacius, vbi fuerit Styx verè, multa est contouersia apud scriptores: nam alij non procul à Lucrino portu, Auernoque lacu in sinu Baiano existimarunt: quod fiebat fraude sacerdotum, qui ut fructibus amœnissimi loci potirentur, & multis fructiferis arboribus confiti, illum consecratum inferis esse dicebant, nullique, nisi placatis per solennia sacrificia manibus, locus putabatur adeundus. Ibidem cum fons esset scatens aquis fluuiialibus, & in mare defluens, omnes ab eius aqua abstinebant, quod aquam Stygiam è sermone sacerdotum esse opinarentur. At Herodotus, vbi de Nonacri ciuitate loquitur in Eiato, ita de aqua Stygia scripsit: ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλει λέγεται εἶναι ὑπ' Ἀρκάδιον τὸ στυγὸς ὕδωρ. καὶ δὴ καὶ ἐστὶ τοιοῦτό ἐστι ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον ἐκ πέτρης κατὰ ἐπὶ ἀγέλας τὸ δὲ ἀγέλας, αἰμασίνης τις πηλοῦσ' κύκλος. ἡ δὲ Νώνακρῖς, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὐτῆ τυγχάνει ἰσοπέδῃ, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκადίας πρὸς θενιῶν. *In hac autem ciuitate dicitur aqua esse Stygia ab Arcadibus. Est autem huiusmodi: apparet aqua exigua in vni quodam defluens, quod sapis cuiusdam circulus ambit, atque Nonacris, vbi fons ille existit, ciuitas est Arcadia parum distans à Pheneo flumine.* Hanc aquam memoriz prodidit Pausanias in Arcadicis è prærupta rupe ad
 Nona-

Non actum in præcelsum saxum guttatim cadere, ac inde fluvi-
 um Crathium delabi, cuius potus perniciosus est omnibus a-
 nimalibus. Sed neque illis solum perniciosa est aqua, verum
 etiam omnia metallorum genera ab ea solui dicebantur, ne-
 que vllum erat vas quod aquæ vim sustinere posset. Declaravit
 Plato in Phædron non solum quo pacto deflueret Styx apud
 inferos, sed etiam qui illi color adesset: *ὁ τέραςτος ἐπιπλάσις
 τῆς ἐστῆς ἐνός τῆς καὶ ἄγριος, ὡς λέγεται χρωμα δὲ ἔχεται
 ἰσῶς αὐτὸν αὐαῖος· ἐν δὲ ἰσομαζῆσι στύγιον καὶ πρὸ Λίαντος
 πρὸ ἰσομαζῆσι ἰσομαζῆσι στύγιον.* *Quartus incidit prius in
 locum granem ac fetum, & aiunt: coloremque habet cyan-
 neum propè: quem fluvium Stygium nominant: & palu-
 dem, quam hac fluvium ingressus facit Stygiam.* Hic fluvius,
 quoniam fuit sub terra, aquamq; habet insuauißimam, credi-
 tus est ad inferos vsque descendere, & esse fluvius inferorum,
 qui ob insuauitatem suam dictus est Styx, quasi *στύγος*, quod
 odiosum significat apud Græcos. Hoc in flumine cum alia cõ-
 plura monitrosa esse dicerentur, tum pisces ita graciles, vt ma-
 gis piscium umbris similes, quàm piscibus viderentur, vt ait
 Pausanias in Phocicis. Hic erant omnia animalia nigra, & ta-
 ne nigra, vt ait is poeta:

*Esse aliquos manes, & subterranea regna,
 Et contum, & Stygio ranae in gurgite nigræ,
 Atque quatransire vadum tot millia cymbæ.*

Nam cum loquerentur poetæ de rebus fabulosis, illis omnia in-
 iunxerunt, quæ res veras consequi solent, quo probabiliore
 viderentur. hæc ea sunt, quæ memoriæ prodita fuerunt de Sty-
 ge. Nunc ex his veram sententiam eliciamus.

¶ Vbi de Acheronte loqueremur superius, diximus Ache-
 rontem esse maiorem illum ac trifurcatus quæ nasceretur in
 mente hominis morituri è consideratione rerum præterita-
 rum, at Styx odium est illud erga transacta facinora, quod pec-
 nitentiam consequitur. cum enim peccata præterita odio ha-
 bere incepimus, tunc dicuntur animæ Stygiam paludem tra-
 nscire, quæ ex Acheronte exoritur. At qui ad fluminis ipsius or-
 tum suam orationem cõuerterunt, illi omnem vim aquarum
 Oceano concedentes eò flumina omnia confluere, & ex illo
 fontium imbriumque materiam manare crediderunt. Rursus
 qui ex ære in locis cauis sub terra concreto & in aquam versõ

ITIS
 ita iuberet, vt est in

ἐστῆς,
 ἰσῶς αὐτὸν,
 ἰσομαζῆσι

etiam.
 et, tram
 mandat
 vna sensum
 et alta.
 opata
 etiam.

in profundo.
 verunt, quia conu-
 lum vincere voluo-
 si fuerit Styx verè,
 alij non procul à
 no extimarunt:
 abus amercissimi
 bus confiti, illum
 nisi placatis perso-
 ndeundus. Ibidem
 e in mare defuere,
 am Stygiam è se-
 Herodotus, vbi de
 qua Stygia scripsit
 fualus τὸ στύγιον
 pantiçionis in τὸ
 ris mōtῆς κινῆται
 v̄m, τὸ δὲ ἐστὶ τὸ
 catedictus aqua
 m̄funda: appon-
 id fap̄is curusiam
 de existit, r̄m̄
 time. Hanc aquam
 p̄terupta r̄m̄ al
 Nona

dulcium aquarum vim oriri putarunt, illi Terræ filiam Stygem, ut cætera flumina, arbitrati sunt: quare non est absurdum si res eadem aliis de causis varios ortus apud fabularum inuentores sortita sit. Quòd autem honorè illum consecuta sit Styx, quia Ioui aduersus Titanas fuerit auxilio, vel quia Ioui infidias indicasset, nihil aliud significare voluerunt antiqui, nisi principes suos à singulis nationibus esse pro viribus in imperio retinendos, si viri boni sint præcipuè: atque principes ipsos munificos esse oportere erga illos, qui sceleratorum prodiciones & infidias patefaciunt: quia re nihil esse potest neque sanctius, neque ad seruandas ciuitates accommodatius. ac de Styge satis, nunc de Cocyto dicamus.

De Cocyto. CAP. III.

COCYTUM quoque defunctorum animarum multitudini transeundum esse fabulati sunt antiqui, priusquam ad inferos deueniretur. hic fluuius & quò illabatur, & vnde oriatur, ita patefecit Plato in Phædon: *ὁ δὲ ἰμπίτων ὄταυρα, καὶ ἐπιὰτ ἰωάμας λαβὼν ἐν τῷ ὕδατι, δὲ κατὰ τῆς γῆς, πῶς δὲ ληθῆσιν, γὰρ ἐν ἰσταντίῳ τῷ πυρίφλεγῆοντι καὶ ἀπαντᾷ ἐν τῷ Ἀχέρειᾳ δὲ λίμνῃ ἐξ ἰσταντίας. καὶ ὑδὲ τὸ τέτατον ὕδωρ ἔδινι μίγνεται, ἀλλὰ καὶ ἕτοις κυκλῶ περιελθὼν, ἰμπίαμας ἕκ τὸν τάρταρον, ἰσταντίῳ τῷ πυρίφλεγῆοντι. ὄνομα δὲ τέτατον ἴσιν (ὡς οὐ πιαταὶ φάσκει) κωκυτός.* Hic verò huc delatus, magnamq; vires ab aqua assumens, terramq; ingressus ac circumuolutus contrarius fluit Pyriphlegethonti, illiq; sit obuius in stagno Acherusia: neque huius aqua cum alia commiscetur, sed in gyrum circumuolutus in tartarum irruunt. Pyriphlegethonti aduersus ipsum autè nomen est (ut aiunt poete) Cocytus. Fabulati sunt antiqui Minthem nympham non indecoram fuisse Cocyti filiam, quam ubi Proserpina cum Platone deprehendisset, tam diu indignationem dissimulauit, donec Pluto recederet. Deinde post graue reprehensionem in mentham herbam conuertit, & de pithca nomine appellauit. Istud cum in monte Pylo propinquo accidisset, mons etiam nomen inde accepit ut ait Sosstratus in secundo introductionis, fabulose historie. Fratrem etiam spurium, qui furto conscius assensisset vel propter metum, vel propter reuerentiam Plutonis, in syluestrem herbam propè similem odore & aspectu

εὐσοῦ